DIV. OF PERIODICALS
LIBRARY OF CONGRESS
WASHINGTON D.C. 20540

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація „Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI. Ч. 58. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 28-го БЕРЕЗНЯ 1984 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 28, 1984 No. 58. VOL. XCI

В АВСТРАЛІЇ ВРОЧИСТО ВІДКРИЛИ КАТЕДРУ УКРАЇНОЗНАВСТВА

Сідней, Австралія (ОУ-ПС-УІБ). — Дводенними церемоніями англійською й українською мовами відкрили з нагоди Шевченківських днів, 9-10-го березня ц.р., започатковану в 1978 році Катедру-Центр українознавства в Австралії при Маккорі університеті в Сіднею.

Офіційного відкриття довершив віцеканцлер університету проф. К. Вебб у присутності адміністрації й професури університету, Владики Володимира, що відслужив Молебен, та запрошених гостей, в тому адв. Ігоря Бардина від Торонтонської катедри українознавства з Канади, канадського посла в Австралії та інших прдставників культурно-наукового світу. Проф. Ярослав Рудницький подав історію КУА англійською й українською мовами. Як ініціятор КУА й ФУСА у 1971 році він вказав на трудноші, з якими зустрілася ідея КУА й відзначив патріотизм української громади, що спромоглася за короткий час зібрати 600,000 дол. на це діло. Промовляла теж д-р Наталія Пазуняк, новойменований керівник КУА, д-р І. Гордіїв, голова ФУСА й інші.

Від ДЦ УНР вітав аранжерів ген. С. Яськевич, голова представництва. Від Президента СКВУ д-ра Петра Саварина відчитали привіти. Церемоніями проводили д-р О. Качан із Сіднейського університету та Галя Кошарська, новойменована асистентка КУА.

Грамоти основоположників, меценатів, добродіїв і фундаторів роздали 10-го березня. Окреме признання й подяку склали проф. Я. Рудницькому за ініціятиву й постійну підтримку КУА.

ШЕВЧЕНКІВСЬКИЙ КОНЦЕРТ

Ґардінер, Мейн. — Шевченківський концерт, що його влаштовує Об'єднання Українських Американців в Новій Англії, відбудеться о год. 7:30 вечора в суботу, 31-го березня ц.р., у Кеннебек Центрі в Ґардінері, Мейн. Головними виконавцями програми буде група бандуристів „Гомін" з Ню Джерзі і танцювальна група „Сіянка" із Бостону.

Перед концертом буде влаштована вечеря у Лайонс клюбі.

ЗАЯВА І ЗАКЛИК

ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Головна Контрольна Комісія в складі: Іван Геврик, Нестор Олесницький, Анатолій Дорошенко, Богдан Геврик та о. Степан Біляк, провела в днях від 17-го до 23-го березня 1984 року Річну контролю майна, книговодства та організаційного стану Українського Народного Союзу.

У висліді цієї перевірки, Головна Контрольна Комісія стверджує наступне:

1. Український Народний Союз в діловому 1983 році, що був ювілейним роком щоденника „Свобода", яка відзначувала своє 90-ліття, та англомовного „Українського Тижневика" — 50-ліття, як теж дитячого журналу „Веселка" — 30-ліття, не зважаючи на економічне коливання в Америці і Канаді, закінчив цей рік значним збільшенням майна на суму 1,870,968 дол. В цілому майно УНСоюзу збільшилося до суми 49,750,396 дол.

2. Українська Національна Корпорація Дому УНСоюзу отримала за винайм приміщень суму 2,208,365 дол., а УНСоюзові виплатила на покриття відсотків суму 710,000 дол. Членам УНСоюзу за боргові зобов'язання виплатила відсотків на суму 474,475 дол. Внутрішня позика членів УНСоюзу на боргові зобов'язання виносила на день 31-го грудня 1983 року суму 4,671,120 дол.

3. Організаційний Відділ, не зважаючи на невідрадні економічні обставини, приєднав у 1983 році 2,145 нових членів, забезпечивши їх на суму 7,068,000 дол.

4. Рекордовий Відділ в цьому ж 1983 році впровадив значно знижені вкладки за грамоти кляс Т-5, Т-10 та АДД та підвищив суми забезпечення до 50,000 дол. без лікарських оглядин, що видатно причинилося до успіхів організаційної кампаії.

5. Відпочинкова оселя Союзівка дальше сповняє успішну ролю українського культурного центру, де виступають в часі сезону найкращі мистецькі сили, і дальше є атрактивним центром для української молоді.

6. Головна Контрольна Комісія дає признання УНСоюзові за те, що він разом з іншими організаціями гідно відзначив маніфестацією у Вашінгтоні та своїми виданнями 50-ліття Великого голоду в Україні, жертвою якого впали 7 мільйонів українців.

7. Головна Контрольна Комісія закликає цілу союзову родину включитися у заплановану акцію СКВУ в обороні людських і національних прав поневоленого українського народу, зокрема українських політв'язнів — борців за його свободу.

8. Головна Контрольна Комісія закликає всіх членів УНСоюзу включитися у підготвку і відзначення 1000-ліття хрищення України, що його підготовляють українські Церкви, СКВУ та українські наукові установи, на яке жде не лише українська спільнота у вільному світі, але теж і наш нарід в Україні. В той спосіб ми розкриємо фальш окупанта України, який приготовляє в Києві відзначення 1000-ліття Російської Православної Церкви в 1988 році.

9. Головна Контрольна Комісія закликає членів, секретарів, делегатів конвенцій, членів Головного Уряду, щоб доклали всіх старань та зусиль до того, щоб у ювілейному році 90-ліття УНСоюзу приєднати 4,000 нових членів і в той спосіб гідно відзначити ювілей Батька-Союзу.

Закінчення на ст. 3.

ПОМЕР АРХИЄПИСКОП БОРИС ЯКОВКЕВИЧ

Едмонтон, Альта. (А.К.). Українська Греко-Православна Церква Канади зазнала тяжкої втрати. В суботу, 24-го березня ц.р., помер тут на 83-му році життя Архиєпископ Борис Яковкевич, який очолював від 1963 року епархію Саскатуну і від 1975 року — епархію Едмонтону і Західньої Канади Української Греко-Православної Церкви.

Бл. п. Б. Яковкевич

Владика був родом з села Мала Клітинка, Староконстантинівської округи на Волині. Один з чотирьох дітей о. Тита і Софії з Рогозинських, Борис Яковкевич молодим пізнав воєнне лихоліття, бо в роках 1914-17 був студентом духовних шкіл у Крем'янці, потім у Сумах і Житомирі, і врешті — в Холмі, з якого пішов до Варшави у 1923 році на університетські студії.

В роках 1924-25 служив у польській армії, після чого поновив свої богословські студії і був висвячений 1930 року в соборі у Варшаві на священика, оженившись раніше з донькою священика Євгенією Палецькою. Студії він закінчив в 1934 році ступенем маґістра теологічних наук Варшавського університету.

Спершу о. Борис був священиком на Грубешівщині, потім на Волині, і вкінці став духовником у Володимирі-Волинськім, де до 1939 року вчив теж релігію в школах. Тут застала його перша совєтська окупація, і з батьком священиком був він на списку, призначених совєтами до вивозу 25-го червня 1941 року на Сибір, від чого врятував його вибух совєтсько-німецької війни, що стався кілька днів раніше. За німецької окупації очолював отець Борис суспільний сектор Українського Допомогового Комітету, рятував сотки підсовєтських полонених, що загибали в німецьких бараках Володимира-Волинського, допомагав щиро людям, а за це і за зв'язок з УПА попав він разом з батьком у тюрму Гестапо. Тільки хаос наглого відступу врятував обох, а поїзд, який віз втікачів аж до Маґбурґу над Дравою потрапив під альянтські бомби, від яких згинули його дружина і єдина донька. Остаточно обидва Яковкевичі, о. Тит і о. Борис, добилися до Пфаркірхену, і в 1945 році — до Регенсбурґу, а звідти, в 1948 році — до Канади.

Тут обидва отці Яковкевичі обслуговували велику душпастирську округу Шіго в Саскачевані, де були відзначені за ревне служіння і перенесені до Вінніпеґу.

Надзвичайний Собор УГ

Закінчення на ст. 3.

ПОНАД МІЛЬЙОН САЛЬВАДОРЦІВ ВЗЯЛИ УЧАСТЬ У ВИБОРАХ

Сан Сальвадор, Сальвадор. — Поміркованi християнські демократи і праві націоналісти вийшли на перші місця, згідно з попереднім підрахунком голосів у президентських виборах, які, як відомо, відбулися в Сальвадорі, в неділю, 25-го березня.

Одначе, офіційні представники заявили, що наприкінці квітня або на початку травня відбудеться другий тур голосування тому, що минулої неділі ні кандидат християнських демократів Хозе Наполеон Дуарте, ні кандидат націоналістичного республіканського союзу Роберто д'Обуїссон не набрали потрібної абсолютної більшости голосів.

Не зважаючи на деяку неорганізованість проведення виборів і саботаж лівих партизанів, жадна партія не заявила свого протесту відносно порушень правил проведення виборів.

Покищо немає повних офіційних даних проведення виборів, але деякі дані вказують, що кандидат християнських демократів Дуарте здобув найбільше голосів, понад 40 відсотків. Другим після нього є д'Обуїссон, який здобув приблизно 30 відсотків голосів. Саме між ними двома кандидатами і буде продовжуватися боротьба за пост президента в наступному турі голосування.

Провідні політичні партії Сальвадору та американське посольство в цій країні кажуть, що сальвадорці, не зважаючи на залякування і саботаж лівих партизанів, масово взяли участь у голосуванні: приблизно 1,3 мільйона осіб із 2,5 мільйона уповноважених до голосування взяли участь у виборах у неділю. В 1982 році при далеко сприятливіших умовах під час виборів до парляменту у виборах взяли участь 1,55 мільйона виборців. Такий стан політичні спостерігачі вважають оптимістичним.

Один офіційний представник ЗСА сказав перед виборами: „Я був би щасливий, якби у виборах взяли участь хочби 1 мільйон виборців". Тепер не тільки цей представник, але й багато інших, зокрема президент Роналд Реген, висловлюють задоволення з політичного стану у Сальвадорі. Це збільшує шанси на затвердження Конгресом ЗСА допомоги Сальвадорові.

М. Гельо — кандидат до Стейтової леґіслятури Пенсильванії

Філядельфія (І. Одежинський). — У вівторок, 6-го березня, Стейтовий республіканський комітет у Гаррісбурзі проголосив листу своїх кандидатів на 1984 рік. Між проголошеними кандидатами на виборчій листі є українець Мирослав Гельо з Філядельфії.

М. Гельо

М. Гельо народжений у Добромилі, Галичина, там закінчив народну школу та гімназію, а відтак український Технічний інститут у Дрогобичі. До Америки прибув у грудні 1957 року та поселився у Філядельфії. У виборах в 1962 році, у яких в перший раз в історії Пенсильванії кандидатами до Вашінгтону та Ґаррисбурґу від Республіканської партії були відомі наші українські політичні та громадські діячі адвокат Тома Дармопрай та Іван Одежинський, Гельо активно включився в їх виборчий комітет. У короткому часі Міський республіканський комітет кооптував його до Республіканської партії та приділив йому працю інспектора від стейтових податків. Впродовж двох декад М. Гельо здобув собі марку солідного та дійового активіста Республіканської партії, а зокрема проявив себе активно в Українсько-Американському Республіканському клюбі, де був членом екзекутивного клюбу. При тій нагоді треба згадати про його жертвенну працю у комітеті допомоги українцям при отриманні американського громадянства у 1970-их роках.

М. Гельо є кандидатом у північній частині міста у 196 Дистрикті, який охоплює 49, 17, 13 та 11-ту округи (wards).

М. Гельо заслуговує на підтримку української громади міста Філядельфії, а зокрема повинні його підтримати та віддати на нього свої голоси українці та українки, які живуть у 196 Дистрикті.

М. Гельо разом зі своєю дружиною Іреною, синами Романом, Юрком, Володимиром, Ігорем та внучкою Вікторією, є членами Українського Народного Союзу.

Совєтський корабель шпигує біля Каліфорнії

Сан Франсіско. — Найбільший совєтський сучасний шпигунський корабель військовоморської фльоти плаває вздовж тихоокеанських берегів Північної Америки, спостерігаючи і шпигуючи за всіма рухами американських військових кораблів, особливо підводних човнів.

Офіційні американські джерела повідомили, що шпигунський пароплав „Бальзам" у неділю, 25-го березня, перебував у прибережних водах недалеко від Сан Клєменте. Адмірал Роджер Ковпленд сказав, що совєтський шпигунський пароплав „крутиться" біля американських берегів, а речник головної квартири фльоти на Гаваях Джордж Бравн сказав, що совєтські шпигунські кораблі часто спостерігають за діяльністю американської надводної і підводної фльоти. У вересні минулого року той сам „Бальзам" плавав 20 миль від острова Оаґу напроти Гололюлю і Перл Гарбор.

Офіційні представники ЗСА не дали подробиць про те, що вони знають шпигунські можливості совєтського корабля, щоб не розкрити своїх можливостей добування інформації про шпигунську діяльність совєтської сторони. „Ми не хочемо показати (совєтам), які є наші можливості". — сказав адмірал Ковпленд.

Особливо чутливими на оберігання своїх таємниць електронічної техніки є підприємства у Силікон Веллі. Спеціяліст електронічно військової діяльности, директор однієї з компаній в Саннівейл, так висловився про складну процедуру зберігання технічно-наукових таємниць: „Ми не хочемо, щоб вони довідалися про те, що ми знаємо тому, що ми не хочемо показати їм, яким чином ми довідуємося про їх знання".

„Чорноморська Січ" приготовляється до ювілейних святкувань

Нюарк, Н.Дж. (от). — Посилюється підготовча праця до ювілейних святкувань УСВТ „Чорноморська Січ", що їх підготовляє Ювілейний комітет на чолі з д-р Зеноном Матківським і головою Бенкетової комісії, його дружиною Надією.

Від листопада 1983 року, коли був зформований Ювілейний комітет, відбулися вже три офіційні зустрічі, в часі яких запропоновано і затверджено календарець імпрез, які проходитимуть на протязі ювілейного року цього заслуженого спортово-виховного товариства. Згідно з календарем цих святкувань спершу відбуватимуться спортові імпрези, а на закінчення підготовляється бенкет, в часі якого будуть відзначені заслужені діячі і спортовці УСВТ „Ч. Січ", що були активні в останньому десятиріччі. В 1974 році УСВТ „Ч.Січ" відзначувало свій 50-річний ювілей і тоді були відзначені найвизначніші, заслужені члени і спортовці на протязі першого півстоліття існування.

Президія Ювілейного комітету УСВТ „Чорноморська Січ" перед залею Шорт Гиллс Вест, де відбудеться бенкет. В першому ряді (зліва): Д. Твардовська, З. Стебельська, Я. Снилик і Н. Матківська; в другому ряді: д-р В. Бакун, д-р З. Матківський, ред. З. Снилик, І. Ориняк; в останньому ряді: інж. О. Сташків, мгр О. Труш, О. Твардовський, О. Напора, Д. Бобеляк, М. Стебельський.

Цьогорічні святкування розпічнуться в суботу, 12-го травня, коли Спортова комісія Ювілейного комітету проведе великий турнір настільного тенісу Української Спортової Централі Америки і Канади в приміщеннях Американського Клюбу Настільного Тенісу у Вестфілді, Н.Дж.

Тиждень пізніше, в суботу, 19-го травня ц.р., у великих спортових приміщен-

Закінчення на ст. 3.

ДОПОВІДЬ Д-РА Ю. ХИМИНЦЯ У ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н. Дж. — 70-ий Відділ СУА в Пассейку влаштовує тут у суботу, 31-го березня ц.р., доповідь д-ра Юліяна Химинця з нагоди 45-річчя проголошення Карпатської України. Початок доповіді в год. 6-ій вечора, і відбудеться вона в Українській Централі, при 240 Говп авеню, у кімнаті ч. 3.

У СВІТІ

ГАЗОПРОВІД, ЯКИЙ постачає природний газ до Західньої Европи, вибухнув у східній частині Західньої Німеччини, завдаючи великих матеріяльних втрат. Повідомлення поліції нічого не говорить про людські жертви, а також не подає причини вибуху. Вибух стався в місцевості Ерлянґен 18 миль на захід від Нюрнберґу. Він був дуже сильним і залишив кратер 20 футів глибокий та 60 футів у діяметрі. Дорога, яка проходила недалеко газопроводу, була закрита. Речник західньонімецької компанії Рурґас, яка контролює газопровід, заявив, що постачання газу не потерпіло, бо потрібну кількість газу передавала друга лінія, яка проходить паралельно до головної.

ПРЕЗИДЕНТ ЄГИПТУ Госні Мубарак обвинуватив лідера Лівії Муаммара Каддафі в поширюванні неспокою у світі та підтвердив підтримку Египту Суданові. Мубарак виступав у столиці Судану Хартумі, куди він прибув терміново на переговори з суданськими лідерами. Мубарак заявив суданським лідерам, що Єгипет і Судан „об'єднані спільною справою, спільною долею і спільними інтересами безпеки". Західні дипломати кажуть, що Мубарак прибув до Судану, щоб спільно з президентом цієї країни Жаафаром Німейрі обговорили спільні оборонні пляни проти Лівії, яка на початку цього місяця зробила бомбовий рейд на передмістя Хартуму Обдурман.

ЗАХІДНІ КОРЕСПОНДЕНТИ повідомляють зі столиці Польщі Варшави, що комуністичні власті заборонили польським робітникам віддати шану загиблим від комуністичного режиму робітникам-шахтарям. Католицька Церква в той сам час посилює свій опір зростаючому тискові комуністичних властей, які вимагають забрати релігійні символи з усіх громадських установ і шкіл.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМИ совєтської російськомовної газети яка виходить у столиці Латвії Ризі, „Совєтская Латвія", в Совєтському Союзі проходить випробування спеціяльної електронічної машини, яка призначена для контролі державних квитків на отримання бензини водіями державного транспорту. Справа в тому, що дотепер відбувалося велике розкрадання бензини саме через такі квитки. Водії отримували їх безплатно для державного транспорту, продавали власникам приватних автомобілів, які брали державну бензину. Тепер нові машини з електронічними чутливими приладами будуть видавати бензину тільки водіям державних автомобілів, а на продані квитки приватним власникам автомобілів не тільки не видадуть бензини, але електронічна машина забере такий незаконно придбаний квиток і не поверне його фальшивому власникові. Таким способом у Совєтському Союзі намагаються не допустити до розкрадання бензини і заощадити це цінне пальне.

ІРАН ЗАПЕРЕЧИВ, що Ірак потопив у суботу чотири іранські танкери недалеко від іранського острова Карґ у Перській затоці. Ірак офіційно заявив, що його сили прямо заатакують острів Карґ, якщо іранська армія розпочне великий наступ на фронті іраксько-іракської війни. Як відомо з попередніх повідомлень, Іран зосередив на всьому фронті приблизно 750,000 війська, готового перейти в рішучий наступ на іракські становища. Ірак зі свого боку погрожує завдати відчутні удари по вразливих місцях Ірану.

ФРАНЦУЗЬКІ ВІЙСЬКА, які найдовше з усіх міжнародних сил миру в Ливані, залишалися в Бейруті, розпочали в неділю, 25-го березня, покидати Бейрут. Місцеві ворогуючі ливанські фракції побоюються, що відхід французьких військ збільшить напруження і викличе знову міжфракційну боротьбу за завоювання залишеної території.

В АМЕРИЦІ

УСІ ТРИ ДЕМОКРАТИЧНІ кандидати на президента — Волтер Мондейл, сенатор Гері Гарт і проповідник Джессі Джексон — перебувають на сході, ведучи інтенсивну кампанію у чотирьох стейтах, — Ню Йорку, Ню Джерзі, Коннектикат і Пенсильванії. Очевидно, кожний з названих кандидатів старається здобути підтримку у громадян жидівської національности, які становлять великий відсоток населення у цих східніх стейтах. Г. Гарт, виступаючи перед молодими виборцями, заявив, що ніхто не має права квестіонувати його раніших заяв, бо вони все були прихильні до Ізраїля. Крім того, він зайняв негативне становище до заплянованого продажу модерної зброї тим арабським державам, які не визнають Ізраїля. Його заява, кажуть політичні спостерігачі, вже неактуальна, бо президент Роналд Реген рішився вже не продавати зброї. Мондейл натомість критикував обидвох, Регена і Гарта. Одного за „злу" політику на Близькому Сході, другого за „фразеологію", яка не має нічого спільного з реальною політикою. При тому він хвалився своєю проізраїльською настановою.

МАРК ТАЧЕР, СИН прем'єр-міністра Великобританії Марґарет Тачер, прийняв пост екзекутивного урядника в автомобільній компанії Лотус, яка випускає спортові автомобілі у З'єднаних Стейтах Америки. За свою працю він отримає 65,000 долярів річної платні і комісове. Головною квартирою цієї компанії є Ню Йорк і тут проживатиме М. Тачер. Британська преса, інформуючи про цю справу каже, що її напевно використовуватимуть політичні противники прем'єра М. Тачер і називатимуть це „конфліктом інтересів".

СЕНАТОР ҐЕРІ ГАРТ виграв повітові кокуси в стейті Монтана, здобувши там 48 відсотків усіх голосів, проти 28 відсотків голосів Волтера Мондейла. При тому Гарт здобув 11 делегатів, а 8 припало для Мондейла. У Вірджінії, де кокуси розпочалися в суботу, 24-го березня, Мондейл і Джексон „діляться" голосами менш-більш по половині. Гарт в цьому стейті опинився на третьому місці. В Кензасі Мондейл здобув 17 делегатів з усіх 37, а Гарт 14 делегатів.

ПРОДАЖ МЕШКАНЕВИХ домів у ЗСА зростає, але також помічається зріст відсотків від позичок і ця справа була предметом обговорення в урядових колах у Вашінгтоні. Федеральна рада валютних резерв і особисто її керівник Пол Вокер обіцяють відсоткові полегші вже у літніх місяцях цього року. Якщо це не станеться, — кажуть економічні спостерігачі, — то будівельна індустрія дуже постраждає, а продаж будинків, понизиться, бо покупці не будуть спроможні затягати більші високопроцентові позички в банках.

КОЛИШНІЙ ДЕРЖАВНИЙ секретар в Адміністрації президента Роналда Регена Александер Гейґ говорить у своїх спогадах, які щойно появилися друком, що Р. Реген дозволив своїм двом найближчим співробітникам Едвинові Місові і Майкелові Діверові діяти так у політиці, як вони собі цього бажали. Завелика свобода найближчих дорадників Президента довела до ворожнечі між членами кабінету, заздрости, використовування становищ вищими над нижчими урядовцями і взагалі внесла елемент роздвоєння. Гейґ наводить один маркантний випадок із засідання кабінету і каже, що Міс і Бейкер сиділи при одному столі з членами кабінету, чого ніколи не було за часів президентури Ричарда Ніксона. Дорадників Президента покликували на засідання кабінету тільки тоді, як вирішувалася справа, до якої вони мали безпосереднє відношення. Цікаві спогади ген. А. Гейґа масово розходяться серед читачів, інформує преса.

КОНҐРЕСМЕН ДЖЕК КЕМП, республіканець з нюйоркського стейту, перебуває тепер у складі 30-членної американської делегації в Ель Сальвадорі і разом з іншими членами бере участь в нагляді над складним процесом президентських виборів, які ще не закінчилися в тій країні. Він однак у зустрічі з кореспондентами заявив, що, не зважаючи на застрашування марксистських партизанів, терор й інші заходи, населення Ель Сальвадору у своїй масі відмовляється від виконання комуністичних заряджень, і спасіння бачить тільки у спілці із З'єднаними Стейтами Америки. Лідери сальвадорських політичних партій свідомі того, що комунізм несе загладу для демократичних систем в кожній країні. „Багато дечого залишається до побажання, але мені виглядає, що ці вибори, ведені у примітивний спосіб, є кроком вперед до зміцнення демократії", — заявив конгресмен Кемп.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00
UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00
Для членів УНСоюзу $1.25 місячно. За кожну зміну адреси - $1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Чи Америка вийде з Об'єднаних Націй?

Виповідаючи своє членство в ЮНЕСКО, Америка виявила світові безсумнівні познаки, що її наступним кроком на цьому терені може бути вихід із членства Об'єднаних Націй взагалі.

Значне число різних політичних специялістів, а особливо з кіл американських консервативних організацій, стверджує, що Об'єднані Нації в останніх роках перемінилися в антиамериканський форум, на якому більшість новостворених африканських і азійських незалежних членів-держав, що ними верховодить Совєтський Союз, безнастанно веде протиамериканську пропаґанду.

Недавно консервативна організація під назвою Фундація Спадщини („Фрідом Фавндейшен") у Вашінґтоні видала обширний огляд діяльности ОН. На початку цього огляду автори заявили:

„Нарешті Вашінґтон присвячує більше уваги до цього, що робиться в Об'єднаних Націях. Ці розслідування поширилися у напрямі з'ясування праці і заяв усіх провідних урядовців і аґенцій ОН, так і над тим як вони витрачають майже один більйон долярів, які Америка вплачує річно до ОН".

Цю аналізу проводила група специялістів під проводом д-ра Юліяни Ґеран Пільон, старшої аналістки згаданої фундації. Вона апелювала до президента Реґена, щоб він прослідив чи дальше членство ЗСА в Об'єднаних Націях є в інтересі Америки.

В іншому документі згадана фундація гостро критикує „бюджетову політику" ОН, яка видає великі відсотки річного бюджету на адміністрацію, але не на гуманітарні цілі.

Документ домагається, щоб президент Реґен покликав до життя спеціяльну раду під наглядом Білого Дому для розгляду і оцінки фінансової політики.

Фундація пропонує створення американського панелю для розсліду, чи дійсно Америці оплачується бути членом ОН і бути жертвою совєтської пропаґанди.

Читаємо, що Конференція про торговлю і розвиток ОН коштувала, наприклад, на поїздки тощо 10 мільйонів долярів, а лиш 284,500 долярів витрачено на програми у зв'язку з поширенням світової торговлі. Програма довкілля ОН платить перекладчикам 285 дол. до 350 дол. денно і редакторам 271 дол. денно.

Дитячий Фонд ОН витрачує 4 мільйони долярів річно на потреби Африки, а тільки 24, 233 дол. з американських фондів ОН для потреб Східньої Азії і Пакістану. Рівнож Департамент публічної інформації ОН витратив 8 мільйонів дол. з американських фондів на платні урядовців і їхні поїздки, а тільки 1.6 дол. на зовнішню інформацію.

Зрозуміло, бюро Об'єднаних Націй виготовило довшу відповідь, головно в справі голосування в ОН, в якій сказано, що це не відповідає правді начебто члени зтретього світу безнастанно переголосовують Америку.

Одначе Американська місія при ОН ствердила, що відповідь ОН на критику згаданої фундації не є згідною з історичними фактами, піддержуючи тим робом твердження згаданої фундації.

Назагал у колах ОН панує певного роду занепокоєння з приводу неґативного наставлення Америки до цілої системи ОН, що означає поступовий спад підтримки Об'єднаних Націй не тільки з боку американського Уряду, але також зі сторони американського народу. Немає сумніву, що, за прикладом Америки можуть піти теж деякі американські союзники в Европі, що може тільки ослабити загальний престиж і значення Об'єднаних Націй як світової організації — організації, відданої мирові і поступові всього людства.

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

Михайло Кучер

ДО ІСТОРІЇ „БОРОТЬБИ ЗА МИР"

Совєтський Союз накидає світові не тільки свою ідеологію, але й фразеологію, свій нездоровий, хворий словник. До такого явища належить дивний вираз „боротьби за мир". Виходить, за мир треба битися, воювати.

У Совєтському Союзі всі люди тільки те й роблять, що „борються". Борються за врожай, який як правило, поганий, за кількість яєць, що знесла курка, за літри молока від півголодної корови, борються за виконання пляну. Зрештою в Совєтському Союзі нема явища, за яке не треба боротися.

Наукових робітників, буває що й академіків, мобілізують до „боротьби за картоплю". Змобілізовані вчені лазять болотом, копають картоплю, мешкають часто в клунях з дірявими дахами. Харчування погане. Міська одіж не пристосована до роботи в полі, а то й під дощем.

Москва з приємністю приглядається до пацифістичних маніфестацій на Заході. „Боротьбу за мир" зрештою в Москві розуміють інакше, як на Заході. Працюючі маси Совєтського Союзу цілком погоджуються з політикою партії та уряду. Партія, уряд і народ єдині на віки. Тож нема причини до демонстрацій. Працюючі маси Заходу протестували проти інсталяції американських ракет в Европі. Хто ж командував тими „масами". На чолі стало п'ятеро видатних фізиків з комітету ім. Айнштайна. Головний командир Клавс Фукс. Його за шпигунство в користь Совєтського Союзу і пересилання атомових таємниць Москві покарано у Лондоні 14-ма роками в'язниці.

Майже в тому ж часі британське Бі-Бі-Сі передало відомості про групу британських віруючих жінок-протестанток, які власне повернулися з СССР. Вони там бачили „совєтських сестер і матерів", які, як виявилося, також „прагнуть миру". Вони з британками говорили досить доброю англійською мовою. Тієї мови звичайні „совєтські сестри" не знають. Очевидно „сестри" були з КҐБ.

А британські „сестри" приїхали до Москви демонструвати за одностороннє роззброєння Англії і взагалі Заходу, бо з боку совєтських „сестер" жадної небезпеки нема.

„Мир" — це не тільки прерогатива християнства, або тепер СССР. Виявилося, що проти американських ракет в Европі є також Аллах і працюючі совєтські мусулмани. Треба вже аж допомоги Аллаха!

Восени 1982 року у Москві мала нараду Міжнародна організація журналістів, яка у своїх резолюціях зобов'язала західніх журналістів (совєтські такої резолюції не потребують) шукати правди і боронити мир. Це можна і треба зробити, демаскуючи „брехні про аґресивність Совєтського Союзу і решти соціялістичних країн".

На той з'їзд Москва не пустила тих журналістів, які в себе вдома „не борються за мир", в тому ізраїльських журналістів, які відомі своєю жорстокістю. Присутність ізраїльських журналістів могла „бути неприємною арабським журналістам".

Гірше стало, коли промовив лідер лівого крила лейбористів. Виявилося, що він „бореться" тільки за одностороннє роззброєння Англії, а того мало. Ще треба „боротися" проти аґресій ЗСА.

У Брюсселі на „мирну демонстрацію" зійшлося дві тисячі людей. В столиці Західньої Німеччини демонструвало 300,000.

Комітет, який влаштовував демонстрацію в Бонні, у своєму складі має вісімсот (!) організацій.

Скандинавські жінки, які „борються за мир", мають п'ятсот членів. Вони зорганізували „марш миру" з Копенгагену до Парижу.

„Протестантська церковна рада" в Голляндії змобілізувала на „боротьбу за мир" і проти американських ракет в Европі 20,000.

У Бонні демонстрували вояки армії і трьох генералів. Один генерал західньої німецької армії зголосив димісію на знак протесту проти американських ракет в Европі. Генерал йшов під гаслом „тільки ЗСА можуть розпочати атомову війну". Італійський генерал Пашті, колишній командуючий НАТО, ворог ЗСА, офіційно пов'язаний з італійською комуністичною партією. Його просовєтські вислови були неприємні навіть голові італійської комуністичної партії Берлінґерові.

Інші гасла на демонстрації були просто переписані з московської „Правди".

У перших рядах „мирних демонстрацій йшли в Бонні, Брюсселі і Римі соціял-демократичні посли, пред-

Закінчення на ст. 4.

Богдан Й. Тарнавський

Уважно зі словами

Кажу бо вам: за кожне пусте слово, яке скажуть люди, дадуть відповідь судного дня за нього. Бо за словами твоїми будеш засуджений. (Мт. 12,36

„У цей час Великого Посту, в ювілейному Році Відкуплення, — говорить Папа Иоан-Павло II у його Великопосному Посланні, щиріше покаймося: більш щиро помирімся з Богом і нашим ближнім." Тоді, дорогі Брати й Сестри, цей дух покаяння, дух співчуття і сострадання з іншими, несення помочі потребуючим, тоді дух посту переміниться у справжню, найважнішу дію, у співпрацю з нашим Спасителем Ісусом Христом.

Піст не є на те, щоб лише замінити наше меню, тобто страви із товстих у пісні, а щоб змінити людей. Піст — добрий засіб для зміцнювання нашої духової дисципліни, для вправи панування над собою. У катехизмовій частині наших молитовників названо три головні діла. Це — молитва, піст і милостиня. Піст зміцнений молитвою, прикрашений виявами милостині вбудовує в характер людини чесноти щедрости, зичливости, лагідности, як теж умірковаяности.

У практикуванні посту, при підготові до зустрічі радісного празника Воскресення Христового йдеться про умірковaність, якої нам українцям так дуже бракує як і в особистому, так теж і спільному, громадському житті, умірковaність не лише в житті, а й у гнузданні всіх наших сумнівної вартости навиків, як балакунство, марнування часу, розтріпаність, необов'язковість, неввічливість, сварливість.

Переважно є уміркованість у говоренні. Кажеться у Посланні св. Якова: хай кожен буде скорий до слухання, повільний до говорення. У третій главі того Послання знаменитий виклад про язик — спричинник гріхів.

У часі Великого Посту стараймось і привчім наш язик до умірености. Добре було б говорити менше, чи радше говорити краще. „Хваліте Господа, усі народи! Славте Його усі люди!" — оклик у 117-му Псаломі. Ось відповідне вживання язика.

Язик людини, немов стерно корабля, хоч невелике, але це воно повертає корабель до мети. Одначе в руках поганого стерника, корабель зблудить із дороги і на скелях загибне. Так і наш язик, неналежно контрольований, нанесе нам багато клопотів, невдач, а то й нещастя.

Пишеться у Святому Письмі: хто стримує язик, той розумний (Прип. 10,19). Не контролюючи язика, людина і не зчувшись, богохулить, кривоприсягає, або клене і проклинає, або обмовляє, нарікає, обвинувачує, ображає, обдурює, або вихваляється, а й не рідко верзе нісенітниці.

Треба вміти побороти спокусу до суперечки, лайки та викрикування. Треба вміти прикусити язика. Замовчати у достойній покорі. Не мудрувати, не вивищуватись, а радше пам'ятати, що не завжди ми маємо рацію. Не раз наша концепція, наші твердження, наші опінії, наш осуд розлітаються в дріб'язки, якщо зіставити їх у ширшій площині, при наявності точніших фактів, при більш логічному підході, на канві біблійних принципів.

У цей час посту, а відтак у кожному часі нехай язик наш завжди служить лише для добра. Будьмо правдомовні, скромні, лагідні, вирозумілі. Кажім нашому ближньому добре слово, слово заохоти і дружньої поради, слово співчуття і любови.

Слова змальовують візію ума, почування серця. Каже євангелист Матей: з повноти бо серця уста промовляють. Нехай наші уста відкриють добро нашого серця.

Наш язик може вдаряти, ранити, зневірювати, доводити до розпуки, нищити, але теж може піднімати, радувати, гоїти болі й рани може оживляти людину. Може благословити!

Мусимо контролювати наш язик. Не допускати до поганого, злючого слова. Вставши ранком, присвятім наше слово Всевишньому Богові, який є нашою остаточною метою в щасливій вічності. Теплом сердець і уст наших огортаймо всіх наших братів і сестер, наших ближніх. Словами 51-го Псалому воскликнім: Господи, губи мої відкрий, і уста мої сповістять хвалу Твою!

Василь Витвицький

МУЗИКА І ПОЛІТИКА

II.

До цих слів, сказаних зрештою на публічному зібранні і згодом надрукованих у газеті Буковина", прислуховувались не самі тільки слухачі буковинці. За Миколою Лисенком пильно слідкувала російська поліція. Російській владі не до вподоби були вже самі концертові роз'їзди хору, що їх Лисенко влаштовував по Україні кількакратно. Найпростішим засобом були поліційні заборони таких канцелярій. Організаторам і членам хору доводилося знаходити всякі способи і шляхи, щоби ці заборони обходити. Траплялося, що треба було запивати чарки з поліцистами. Один з учасників записав у своїх спогадах, як одного разу посторонній свідок хотів помогти хорові одержати дозвіл на концерт. Він і став переконувати поліцмайстра: „Мені здається, що небезпеки у дозволі не може бути, бо, наскільки мені відомо, тут відіграють ролю старі вожаки — Лисенко, Антонович, Старицький і ще кілька осіб з Гулаком, але молодь зовсім пасивна: мине кілька років, старики повиздихають і все це розпливеться, як мильний пузир". (Спогади Я. П. Гулака-Артемовського про хор М. В. Лисенка у збірнику „Живі сторінки української музики", Київ, 1965 стор. 176). Арґументація виявилася переконливою, бо поліцист таки дав дозвіл на влаштування концерту.

Микола Лисенко удостоївся навіть окремої поліційної справи — течки, в якій переховувалися — як там написано — „некорисні в політичному відношенні" свідчення про нього. Прізвище композитора було записане під шифром „Дединський", а при описі його особи було сказано, що зимою він носить на голові „смушеву малоросійську шапку". Вдомі композитора поліційні обшуки бували неодноразово. В місяці лютому 1907 року Миколу Лисенка (йому було тоді 65) арештовано і протримано цілу ніч у брудній тюремній камері. Як згадує його син, композитор жартував згодом: „Ось і в'язницю скоштував, тепер я стопроцентовий підданий його величности". (Остап Лисенко „М. В. Лисенко, спогади сина", Київ, 1959, стор. 237).

У XX сторіччі музичному мистецтві довелося зазнати долі, якої воно не знало на протязі усієї своєї тисячолітньої історії. Тоталітарні режими, охоплюючи усі прояви і всі ділянки культурно-громадського життя, підкорили музику своїм цілям і зробили з неї один з головних засобів своєї пропаґанди. Основна, сказати б, принципова настанова усіх тоталітарних режимів у цьому відношенні завжди і всюди однакова. Різниці бували й досі бувають тільки в більше, чи менше риґористичному примінненні цієї настанови.

Наслідки такого стану далекосяглі. У Совєтському Союзі одним з головних засобів опанування музичного життя партією є повна ізоляція того ж життя від зовнішнього світу. Далі: виконання творів композиторів, нагороджування і вивищування їх, як теж публікація, усе це залежить не від вартости і новизни даних творів, а від мотивації суто політичної, тобто від партійної приналежности композиторів, чи пак від їхньої політичної постави. Політичні директиви стараються увійти у найтайніші закутки композиторської творчої лябораторії. Від оперних композиторів партія вимагає оспівування совєтської системи і виведення на сцену партійних героїв. При тому трапляються такі дивовижі, як з оперою „Від щирого серця" композитора Германа Жуковського. Тематика її совєтська, колгоспна, музика до опери написана композитором справді — від щирого серця. Опера здобула зразу великий успіх, одержала високе державне відзначення і велику нагороду. Трохи згодом партійні критики знайшли в ній ідеологічні прогріхи і недостачі. Тоді твір гостро скритикували, а нагороду відібрали.

Деякий час справжнім прибіжищем для композиторів була суто інструментальна музика, особливо камерна й оркестрова, в яких немає тексту, отже не може бути ославленої совєтської тематики. Партійні специ від музики знайшли спосіб і на це. Сьогодні від композиторів вимагають і чекають інструментальних творів писаних і присвячених таким темам, як Ленін, Жовтень, герої громадянської війни, комсомол, тощо. Звідси такі симфонії, як „Комсомольська", „Присвячена 20-літтю Жовтня", „До 300-річчя возз'єднання України з Росією" і тим подібне.

Теоретично кажучи, в Совєтському Союзі обов'язує „соціялістичний реалізм" — творчий метод (як це сказано у „Філософському словнику" виданому в Києві 1973 р.), „суттю якого є життєва правда, виражена в художніх образах з позицій комуністичного світогляду". На практиці це значить суцільне партійне, чи пак державне адміністрування мистецтвом, таке саме, як адміністрування фабриками, шляхами, лісами та їм подібними речами. Як виглядає на ділі згадана „життєва правда" видно на прикладі одного з найбільших творів композитора Бориса Лятошинського. Це присвячена Сталінові „Урочиста кантата" написана 1939 року. Твір, призначений для мішаного хору, солістів і великої симфонічної оркестри, складається з п'ятьох частин. Текст кожної з них переповнений такими окликами, як „Сталіна слово нам щастя дало", „Про вождя усіх народів, про одважного орла", „слава вождеві, слава в віках". В журналі „Радянська музика (1939, ч. 6) сказано, що в цьому творі втілені „почуття палкої любови, вдячности і безмежної відданости великому Сталіну, якими сповнені серця українського народу". Додати б, що в тому ж числі „Радянської музики" ім'я Сталіна згадане близько 80 років. І от пройшли роки, слава „вождя", що мала бриніти в віках скоро приглухла і притемніла, а присвячена йому „Урочиста кантата" пішла в повне забуття. Про неї автори праць і статтей про творчість Бориса Лятошинського взагалі не згадують. І як тут дошукатися життєвої правди?"

(Продовження буде)

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

Мирослав Прокоп

У 40-РІЧЧЯ УГВР

V

В обличчі представленої в попередній частині статті політики Москви, „Бюро інформації Української Головної Визвольної Ради (УГВР) випуск ч. 3, за вересень 1948 року так з'ясувало завдання керованих УГВР підпільних і повстанських сил:

„а)маніфестувати волю українського народу до самостійного державного життя, б)не допускати до закріплення більшовицької окупантської влади на українських землях, в) боронити українське населення перед терористичним, грабунковим та морально-розкладовим наступом більшовицьких гнобителів, г) боронити перед більшовицьким наступом завойовані організаційні та політичні позиції українського визвольно-революційного руху на українських землях, розбудовувати їх, д)сприяти поширенню ідей українського визвольно-революційного руху, як в Україні, так і на території СРСР". („Літопис УПА", т. 9, стор. 417).

У практичному переведенні цих завдань в життя, УГВР, УПА та ОУН публікували й поширювали серед населення періодичні і неперіодичні видання, в яких з'ясовували основну мету боротьби українського народу за державну незалежність, за демократичні свободи проти большевицької тиранії, закликали народ до самооборони та допомагали таку самооборону організувати. У такому пляні відділи УПА та ОУН протиставлялися грабункові селянського майна і насильному насаджуванню колгоспів, здобували магазини пограбованого збіжжя, звільняли арештованих та допомагали втікати тим кого большевики призначали на вивози, врешті, що найчастіше, зводили бої з каральними відділами НКВД, знищували провокаційні відділи, які з доручення НКВД підшивалися під фірму УПА, чи підпілля взагалі.

Доволі детальний огляд цих акцій, зокрема боїв УПА і членів ОУН з КҐБ подає згадана вже „Самостійність" ч. 1 за 1946 рік і Бюро Інформації Української Головної Визвольної Ради ч. 3 за вересень 1948 року. Обидва зведення надруковані в „Літописі УПА" т. 9, на стор. 309-331 і 417-460. Вони подають 629 таких акцій, головним чином боїв з відділами НКВД в різних областях Західньої України за 1946 рік і вісім місяців 1947 року.

Ясно, що з роками, в міру як большевики щораз більше опановували ситуацію, число таких акцій меншало. Треба, однак, згадати, що останнє відоме на Заході звернення офіційних властей УССР до підпільників і повстанців здаватися „з повинною" в нагороду за „помилування" має дату 30-го грудня 1949 року. Воно підписане міністром внутрішніх справ УССР Ковальчуком, було друковане в совєтській пресі та широко поширене в західніх областях у формі плякатів. Це було сьоме таке офіційне звернення властей УССР від 1944 року починаючи. Останнє з відомих звернень до „збройних антисовєтських партизанських банд" з пропозицією здатися, було надруковане в газеті „Червоний прапор" в Рівному на Волині в числі за 10-го лютого 1956 року.

Згадані большевицькі звернення та перелік частини тільки фактів боротьби, що названі у підпільних виданнях, кидають тільки частину світла на її розміри. Але й вони свідчать, що це була широкомаштабна, плянова, організована, але також і стихійна боротьба народу за своє існування. Про це і загалом про цю поставу українських мас, їх ставлення до окупантів писав в 1948 році Роман Шухевич (ген. Тарас Чупринка) у статті „До генези Української Головної Визвольної Ради".

„На заклик УГВР не скоритися московсько-більшовицьким окупантам, так як раніше гітлерівським, український народ відповів завзятою, героїчною боротьбою проти большевицьких гнобителів і експлуататорів України. Український народ, керований УГВР, свою визвольну боротьбу веде далі й сьогодні, тобто вже продовж чотирьох років і рішений її вести далі аж до переможного закінчення — до побудови Української Самостійної Держави... Особливо яскравою і могутньою маніфестацією єдности українського народу на українських землях з УГВР є повний бойкот т. зв. виборів у Верховну Раду СРСР та бойкот таких же виборів у Верховну Раду УРСР та місцевих рад, що його на заклик УГВР, не зважаючи на найдикіший терор окупанта провів український народ 10 лютого 1946 і 21 грудня 1947 р. „Літопис УПА", т. 9, стор. 404-405).

• • •

В силу зовнішніх і внутрішніх умов, УГВР не судилося перемогти в боротьбі подібно, як не пощастило також нашим попередникам з періоду революції 1917 року і наступних років. Проте УГВР і підпорядковані їй повстанські і підпільні формації посідають особливе місце в нашій найновішій історії.

Поперше, УГВР взяла на себе важке і відповідальне завдання бути носієм державної самостійности України в час, коли для цього існувала невідкладна потреба в обличчі повторної большевицької окупації України. Сила УГВР була також в тому, що, висуваючи гасло самостійної України, вона пов'язувала його водночас з соціяльно-політичною плятформою, яка віддзеркалювала інтереси народних мас України. Як репрезентант волі народу, УГВР не була ідеальною конструкцією, але тим не менше її утворення було великим досягненням в обличчі того стану, в якому знаходилися різні українські політичні групи, які ані під час німецької окупації, ані напередодні повернення большевиків не виявили ні волі ні пляну дії.

Подруге, спираючися на підпільні і повстанські сили УПА і ОУН, УГВР була справжньою владою принаймні на частині української території. Її доручення населення виконувало, без його підтримки вона не могла б існувати. за консервативними підрахунками чужинецьких дослідників, наприклад, Джана Армстронґа, на переломі 1943 і 1944 років українські повстанські і підпільні сили мали приблизно 40,000 людей. Це число було тоді і пізніше багато вище, якщо враховувати допоміжні для підпілля і повстанців народні сили. Для порівняння варта пригадати, що на початку 1918 року Центральна Рада мала під зброєю 3,000 людей, а в березні-квітні того ж року армії УНР нараховували біля 15,000 вояків („Енциклопедія Українознавства", т. I, стор. 1177-1178).

Потретє, УГВР вийшла на українську сцену у дуже

(Продовження на ст. 4)

ПОЖЕРТВИ НА ФІЛЬМ „УКРАЇНА в ОГНІ"

ЛИСТА ч. 2.

МЕЦЕНАТИ ФІЛЬМУ:

1,050.00 дол. — Роман Іваницький. По 1,000.00 дол. — Митрополит Максим Германюк, Владика Ізидор Борецький, Владика Василь Лостен, Владика Роберт Москаль, Український Народний Союз, Кредитівка Ню Йорк, Михайло Пирський, Мирон Сурмач ст., НТШ Ню Йорк, д-р Микола Ценко в пам'ять Покійної Дружини Володимири.

Добродії:

441,82 дол. — інж. Михайло Фриз. По 100.00 дол. — акторка Валя Калин-Магмет, д-р Володимир Петришин, Галина Прончок-Петришин, д-р Іван Ярош, Михайло Дорош. По 50.00 дол. — Евген Лапчак, д-р Ярослав Падох, Павло Войківський, Петро Романишин. По 30.00 дол. — Меланія Кохановська, Прокіп Наумчук — Канада. По 25.00 дол. — Андрій Дзядзик, Ірина Крамарчук, Ірина Колодій, Мирослава Савчак, С. і Е. Шуган, Евген і Марія Команишин, Володимир Пепюк, д-р Василь і Марія Палідвор. По 20.00 дол. — Л. Єднока, А. Лінevич, Богдан Ґовда, Андрій і Марія Смук, Софія і Михайло Чумаченко, інж. Микола і Стефанія Чорні. По 15.00 дол. — Всеволод Гірка, А. Тропак. По 10.00 дол. — Францес Стахів, Іван Струк.

ЩИРЕ СПАСИБІ!

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" і дитячого журналу „Веселка" та потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА ч. 10.

УЛТПА Ню Йорк	63.00	М. Гарасимів, Гартфорд	2.00
П. Полиняк, Кейтонсвілл	25.00	А. Гладилович, Монтреаль	2.00
О. Блонарович, Бутвин	16.41	Дж. Гончарів, Портленд	2.00
П. Вацек, Макоти	12.27	В. Горчаківський, Денвер	2.00
П. Лущак, Танлер Бей	12.00	П. Гуменюк, Голливуд	2.00
О. Манастирська, Елмонтон	10.00	О. Ділух, Перфондс	2.00
В. Пирський, Філядельфія	10.00	А. Дольницький, Монтреаль	2.00
А. Романюк, Оттава	10.00	М. Дорожинська, Савт Голленд	2.00
А. Бугель, Міссісагва	8.00	П. Дулар, Монтреаль	2.00
І. Косіковський, Віндсор	8.00	К. Житинська, Вест Петерсон	2.00
М. Бабій, Вілл. 94	7.00	О. Жулинський, Ірвінгтон	2.00
о. Г. Врублевський, Фріленд	7.00	Т. Загаєвич, Клівленд	2.00
І. Дула, Перксфілд	7.00	Я. Заяць, Оттава	2.00
В. Левицький, Торонто	7.00	І. Ільків, Елмонтон	2.00
В. Юсип, Гейзелвуд	7.00	А. Калиновський, Рочестер	2.00
Ю. Ямнюк, Торонто	7.00	М. Качор, Вінніпеґ	2.00
М. Бартошик, Сиракюз	5.00	І. Казанівський, Чикаго	2.00
М. Бекіш, Ірвінгтон	5.00	І. Коваль, Кантон	2.00
В. Береза, Ню Гейвен	5.00	П. Когулька, Бруклин	2.00
І. Блиха, Ґарфілд	5.00	Л. Крохмалюк, Торонто	2.00
О. Васьків, Кергонксон	5.00	Т. Кусьо, Ґренби	2.00
Й. Ґалзера, Чикаго	5.00	С. Левицька, Маямі Біч	2.00
М. Косців, Арлінгтон	5.00	Ю. Левченко, Дірборн	2.00
о. Л. Любинський, Ню Бритейн	5.00	О. Ленська, Ню Йорк	2.00
А. Моряк, Елизабет	5.00	М. Леськів, Торонто	2.00
В. Пепюк, Сеймор	5.00	Й. Лоболоцький, Лівонія	2.00
О. Решітник, Оттава	5.00	д-р Лотоцький Де Веліґост, Швайцарія	2.00
І. Саврук, Алентавн	5.00	К. Малахов, Стемфорд	2.00
М. Торік, Савтбири	5.00	Р. Мандзій, Ню Йорк	2.00
Я. Флюнт, Вінніпеґ	5.00	М. Мартиненко, Трентон	2.00
М. Марушка, Чикаго	4.00	В. Матичак, Чикаго	2.00
Х. Петрі, Чикаго	4.00	Т. Мороз, Ляшін	2.00
М. Пилипчак, Норт Берген	4.00	А. Олексишин, Гартфорд	2.00
Т. Орел, Норт Берген	4.00	М. Палюх, Елленвілл	2.00
М. Турянський, Чикаго	4.00	Т. Пилявка, Чикаго	2.00
І. Хомко, Пассейк	4.00	Л. Савлик, Міссіссагва	2.00
В. Марущак, Клифтон	3.00	М. Саллик, Пассейк	2.00
Д. Якубович, Скенектеди	3.00	С. Сколоздра, Бриджпорт	2.00
А. Атановський, Чикаго	2.00	А. Смук, Віллімантик	2.00
І. Бакович, Бронкс	2.00	І. Сось, Силвер Спрінґ	2.00
М. Білас, Дженкінтавн	2.00	Я. Степанків, Стемфорд	2.00
П. Борковський, Манагокін	2.00	І. Стрижаковський, Трентон	2.00
Д. Бортнік, Дедгем	2.00	І. Тершаковець, Нюарк	2.00
В. Бурак, Гартфорд	2.00	А. Тилька, Ню Бритейн	2.00
Г. Ваверчук, Торонто	2.00	В. Ткач, Ірвінгтон	2.00
А. Винарчик, Дітройт	2.00	Р. Флюнт, Еріял Сиклервілл	2.00
З. Возьний, Палатайн	2.00	К. Хомяк, Дітройт	2.00
П. Волощук, Дорчестер	2.00	О. Хомяк, Гамільтон	2.00
С. Воробець, Омага	2.00	Е. Шкурат, Монтреаль	2.00
Я. Гайманович, Монтреаль	2.00	М. Зінко, Парма	1.56

Літературно-Мистецький Клюб і Філія Українського Католицького Університету у Філядельфії, Па.

запрошують Українське Громадянство на

ЗУСТРІЧ з ПИСЬМЕННИЦЕЮ ЕММОЮ АНДІЄВСЬКОЮ

яка відбудеться

в четвер, 29-го березня 1984 р., о год. 7:30 веч. в приміщенні УКУ, 79-11 Whitewood Rd., Philadelphia

МОНОГРАФІЯ

„Н. СОМКО та С. МАКАРЕНКО"

та

Надія Сомко „СКУЛЬПТУРА та МАЛЯРСТВО"

Два кольорові альбоми для подарунків та власної бібліотеки, по надзвичайно дешевій ціні.

Н. Сомко — „Скульптура і малярство" $18.00

Н. Сомко та С. Макаренко — „Монографія" $16.00

Оплата на кошти пересилки 1.00 дол. за кожний альбом.

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

КІЛЬКІСТЬ ПРИМІРНИКІВ ОБМЕЖЕНА!

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Нова українська лікарка

Приємно нам поділитися доброю вісткою з українським громадянством, що Марта Войтович закінчила свої медичні студії в Іллинойському університеті в Шампейн та отримала диплом доктора медицини в червні 1983 року.

Д-р М. Войтович

Марта народилася 29-го квітня 1956 року в Гарві, Іллиной, та є дочкою Оленки та д-ра Степана Войтовичів.

В Гарві почав її батько свою лікарську практику, але згодом перенісся до Плейно, Ілл., де Марта ходила до народної школи.

Вона закінчила середню школу в Розарі в Аврорі, Ілл., де вона була першою ученицею серед випускників. Рівночасно вона закінчила українознавчу суботню школу в Чикаго з визначними оцінками.

Після цього закінчила Марта чотири роки студій в Північно-Іллинойському університеті та здобула диплом бакалавра з біології „Сумма кум лявде".

Медичну школу закінчила вона в Шампейн в червні 1983 року. В липні того ж самого року почала д-р Марта чотирирічну спеціялізацію в патології у шпиталі в Гартфорді, Конн.

Д-р Павло Пундій

Заява...

Закінчення зі ст. 1.

10. Головна Контрольна Комісія рекомендує Головному Екзекутивному Комітетові УНСоюзу продовжувати переговори з Українським Братським Союзом у справі злуки, згідно з ухвалою 30-ої Конвенції УНС та ухвали Головного Уряду УНС з червня 1983 року.

Український Народний Союз завжди стояв на передовій позиції в обороні своїх членів, української громади в Америці та Канади і українського народу на рідних землях.

Ставайте масово в ряди Українського Народного Союзу!

Допоможіть Українському Народному Союзові у його важливій службі для української громади та для українського нескореного народу в Україні.

Точні звіти Головної Контрольної Комісії та рекомендації з усіх ділянок праці УНСоюзу будуть запропоновані на нарадах Головного Уряду УНС в червні 1984 року.

За Головну Контрольну Комісію:

Іван Геврик — голова
Нестор Олесницький — заступник голови
Анатолій Дорошенко — секретар
Богдан Гнатюк — член
о. Степан Біляк — член

Джерзі Сіті, Н. Дж.
23-го березня 1984 р.

„Чорноморська Січ"...

Закінчення зі ст. 1.

нях Технічного інституту і університету Ратґерс в Нюарку Спортова комісія проведе 27-мі відбиванкові першості УСЦАК, в яких візьмуть участь найкращі українські дружини з Торонто, Чикаго, Баффало, Клівленду, Дітройту, Філядельфії, Ню Йорку, Пассейку і Нюарку. По закінченні турніру в залі Українського Народного Дому в Ірвінгтоні відбудеться спільна вечеря для учасників турніру, вручення дле переможців трофеїв і забава при звуках оркестри „Хлопці зі Львова".

На початку місяця липня на тенісових кортах Союзівки буде влаштований тенісовий турнір УСЦАК-Схід. В днях 1-2 і 3-го вересня ц.р. в часі довгого вікенду з нагоди свята Дня Праці на площах оселі УБС „Верховина" в Ґлен Спей, Н. Й., буде влаштований турнір копаного м'яча найкращих українських дружин в ЗСА і Канаді.

Ювілейні святкування будуть завершені величивим Ювілейним бенкетом і балем в суботу, 6-го жовтня, в люксусових приміщеннях Шорт Гиллс Вест в Ливінґстоні. На цьому бенкеті відбудеться розиграш льотерії, автомобіль поїздка до Пуерто Ріко тощо). Розпродаж льотерійних квитків розпічнеться вже в наступному місяці. Повний прихід з тієї льотерії призначений на закуп спортового центру для української молоді в північному Ню Джерзі.

Ювілейний комітет УСВТ „Ч. Січ" запрошує українське громадянство по можливості брати участь в усіх тих спортових і розвагових імпрезах, як теж в Ювілейному бенкеті.

Помер...

Закінчення зі ст. 1.

ПЦ 28-го квітня 1963 року постриг у ченці отця Бориса, після чого місяць пізніше о. Борис став архимандритом; 18-го травня 1963 року був висвячений на єпископа новоствореної Середньо-канадської епархії УГПЦ з осідком у Саскатуні. Тим часом його батько о. Тит Яковкевич упокоївся в Бозі, і єпископ Борис 12 літ уже самотою виконував свою почесну службу, бо 15-ий Собор УГПЦ у 1975 році іменував його Архиєпископом Едмонтону та Західньо-канадської епархії УГПЦ.

З того часу майже 10 років Архиєпископ Борис проживу Едмонтоні, всюди, як і раніше на рідній Волині, в Німеччині і врешті в Канаді, здобуваючи собі серця і щиру пошану від усіх, хто знав цього Владику.

Св. п. Архиєпископ Борис викладав у Колеґії св. Андрея теологію, був в Управі Інституту Дослідів Волині, і так любленим та шанованим відійшов у вічність, залишаючи по собі пам'ять справжнього священика і Владики-громадянина.

Похорон Архиєпископа Бориса відбувся в середу і четвер, 28-го і 29-го березня, зі собору св. Покрови у Вінніпеґу.

На складі є:

Політичні, соціяльні, культурні проблеми України в їх майбутньому і сучасному аспекті. Боротьба внутрі української суспільности. Всі ці й багато інших питань розглядає книжка.

Богдан Цимбалістий

ТАВРО БЕЗДЕРЖАВНОСТИ

Ціна з пересилкою 2.00 дол.

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

ЗАМОВЛЯТИ:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

Ню Бритен вшанував Патріярха Йосифа

Малі наші громади часто можуть бути взірцем для нас, розкинених по цілій Америці. Такою є працьовита і щиро віддана своїй рідній Церкві і своєму народові громада церкви св. священомученика Йосафата в Ню Бритен, Конн.

Отець парох Лев Любинський разом із своєю паніматкою потрапили згуртувати і об'єднити її і дбають не тільки про церкву, але разом з цілою громадою провадять виховно суспільну працю.

Гарна і об'єднуюча імпреза відбулась в парохії 19-го лютого ц.р. у церковній залі для вшанування 92-річчя народження Блаженнішого Патріярха Йосифа.

Отець парох відслужив Св. Літургію в намірені Блаженнішого і у проповіді зі зворушенням відмітив і підніс заслуги Патріярха для нашої Церкви і народу. Отець парох є вихованцем Блаженнішого Отця Йосифа в Духовній Семінарії і Богословській Академії у Львові.

По Св. Літургії ціла громада зібралась у церковній залі, і тут провід обняв диригент хору Михайло Шевчук. Гість із Гартфорду мгр Лев Стеткевич виголосив слово про Патріярха. Він розповів про мучеництво, що ним Блаженніший Патріярх підніс високо авторитет нашої Церкви і прославив ім'я нашого страдального народу.

Місцевий хор під проводом свого дириґента М. Шевчука проспівав три пісні — кантату Бориса Кудрика „Перед Тобою, Царю всього світу, „Хорал" О. Нижанковського і „Боже щедрий" М. Федорова. Зворушливу декламацію поеми Зої Когут „Хто зрозумів" виголосила з великим почуттям студентка середньої школи Христя Стасюк. Свято закінчено хоровою молитвою „Під Твою милість".

Завдяки о. пароxові й дириґентові хору провели ми гарне і приємне пополудне у молитовному з'єднанні з нашим Патріярхом Йосифом, щоб Боже Провидіння тримало його у Своїй опіці ще довгі-довгі роки.

Мгр Лев Стеткевич

Історія Чину Сестер Василіянок

Найстарший чин в Українській Католицькій Церкві — це чин св. Василія Великого. В пам'ять 1600-річчя від дня смерти св. Василія, основника монашого чину його імени, Сестри Василіянки видали особливу книжку — „Судини Вибору" (Весселс оф Елекшен). Ця книжка — це дбайливо зібрана історія від часу заснування Чину в Києві в 1037 році до 1979 року, історія провінцій, розкинених по цілому світі — в Европі: Польща, Чехо-Словаччина, Югославія, Закарпаття; провінцій в Аргентині, Бразилії, Італії, Австралії та Америці.

В історії читаємо про зміни в Чині від автономних манастирів до централізації, про труднощі і їхні досягнення колись і тепер. У розділі „День у житті Сестри св. Василія" довідуємося, як сестри працюють, як проводять кожний день монашого життя. Для читача може бути несподіванкою довідатися про два клявзурові — закриті манастирі Сестер Василіянок. У книжці поміщено багато знімок. Колишні учениці Академії можуть віднайти своїх учительок або товаришок чи знайомих. Книжка написана напереміну двома мовами, українською і англійською. Вона має велику вартість, тому, що це єдина повна історія Чину св. Василія до 1979 року.

„Судини Вибору" коштує 25 дол. Нам залишилося ще 200 примірників і ми продаємо їх по 11 дол. Це включає поштову оплату. Просимо замовляти на адресу: Sister M. Olha, OSBM, 710 Fox Chase Rd., Philadelphia, Pa. 19111.

У Вотервліті відбулися запусти — „оселедець"

Вотервліт, Н.Й. (І.Д.) — Вже четвертий раз 99-ий Відділ СУА у Вотервліті справляє запусти — „оселедець" з цікавою програмою. У неділю, 4-го березня ц.р., голова Відділу Наталка Кушнір відкрила запусти. Ярослав Кушнір провів молитву. Мгр Т. Дурбак розказала про історію Великого посту у християнському світі. Піст дає силу душі. Ватиканський II собор злагіднив давніші строгі пости. Великий піст — це приготування до світлого Празника Христового Воскресіння.

Заповідач мистецької програми Олексій Журба з Джерзі Сіти привітав зібраних і заповів „непісні пісні й гуморески". Популярна співачка Ліна Белюць, що вже третій раз виступала у Вотервліті, розповіла про небувалу пригоду в київському театрі, коли „небіжчик" мусів гасити свічку, та проспівала своїм милозвучним голосом „Залунай, трембіто" слова Юриняка, муз. Л. Вербицького, „Пісня буде поміж нас" В. Івасюка, та „Жоржини" муз. Л. Вербицького, у фортепіяновому супроводі композитора.

О. Журба розповів про одну театральну несподіванку й гуморески. Маестро Л. Вербицький розповів про зустріч із співачкою Софією Ротару в Торонто. Ліна Белюць і Олексій Журба виконали гумористичний дует із „Сватання на Гончарівці", що вніс багато веселости. Л. Вербицький заграв на фортепіяні „Пісню про Київ" і в'язанку мелодій. Ліна Белюць проспівала дві пісні з безсмертної „Наталки Полтавки", а також пісню Возного про освідчини в любові до Наталки, в народній веселій формі, що було несподіванкою для всіх. Виконання різнородних пісень було на високому мистецькому рівні, інтерпретація й подачі пісень Ліною Белюць заслуговують на загальне признання.

Вкінці разом з Олексієм Журбою вона виконала дует „Прощання дивізійника", що викликав сальви сміху. Потім Н. Кушнір подякувала дорогим гостям за їхню високомистецьку програму. Без перебільшення можна ствердити, що ця знаменита „мистецька трійка" — це цінний подарунок української землі для української громади.

Під час прийняття можна було набути платівку Ліни Белюць „Мереживо кохання" й касету — це пісні Володимира Івасюка та поеми Ліни Костенко, що повинні бути в кожній українській хаті.

Так відбувся третій гостинний виступ Ліни та її супутників у Вотервліті, а зібрані бажали їй скоро знову завітати сюди, щоб вони могли почути її чудовий спів.

КОЛИ ПОДОРОЖУЄТЕ:

- АВТОМ власним або чужим
- АВТОБУСОМ
- ПОЇЗДОМ
- ЛІТАКОМ
- чи КОРАБЛЕМ

всюди і завжди хоронить Вас

акцидентова грамота УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР ЯПОНІЇ Ясугіро Накасоне плянує чотириденні відвідини Китаю, везучи з собою, 2,1 більйона долярів низьковідсоткової позички і правдоподібно пропозиції зменшення напруження на Корейському півострові. Японські коментатори говорять, що теперішні відвідини Китаю японським прем'єром будуть дипломатично значно сильнішими, ніж звичайна дипломатична діяльність Накасоне. Подорож Накасоне до Китаю відбудеться незадовго перед відвідинами Китаю президентом Роналдом Реґеном у квітні. Японські офіційні представники вважають, що відносини Японії з Китаєм є дружні від формального встановлення дипломатичних відносин у 1972 році.

Замість квітів на свіжу могилу нашої Незабутньої Товаришки

св. п. Галини з Галібеїв Мащак

складаємо 40.00 дол. на ФУНДАЦІЮ УВУ:
Марта СИДІР, Дарія КОНЮХ, Дарія МИКИТА з родинами.

Родині Покійної висловлюємо глибокі співчуття.

ПОДЯКА

Цією дорогою складаю щиру подяку Всім, що у моїм великім горю, по втраті Найдорожчої МАМИ

бл. п.

АННИ ГРИНЧИШИН

виявили мені сердечні співчуття.

Всім Тим, що брали участь у похоронних відправах, Тим, що жертвували квіти, дали на Служби Божі і на добродійні цілі.

Дякую о. Миронові Панчукові за похоронні відправи й прощальне слово. Також дякую похоронному заведенню Музика і Син, за переведення похоронів.

Хай Бог винагородить Вас сторицею.

СЛАВКА ПОПАДЮК, донька

В ПЕРШУ БЕЗМЕЖНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої та Незабутньої МАМИ, БАБУСІ та ТЕТИ

бл. п.

КАЗИМИРИ ДИБУЛЯК

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ з ПАНАХИДАМИ

в суботу, 31-го березня 1984 р. у Філядельфії, Па.
в церкві Царя Христа, о год. 8-ій ранку;
в церкві св. о. Миколая, о год. 8-ій ранку
та в Римі в обителі оо. Студитів.
В четвер, 5 квітня 1984 р. в Елкінс Парк, Па. та в каплиці філії Українського Католицького Університету, о год. 8-ій ранку.

За упокій душі Покійної просять про молитви:

ХРИСТИНА ЧОРПІТА — донька з мужем СТЕПАНОМ та донькою РОКСОЛЯНОЮ
ЕВГЕН ЗМИЙ з родиною — сестрінок
Ближча і дальша Родина в Америці та в Польщі

Український Музичний Інститут Америки, Інк. ділиться сумною вісткою з Українським Громадянством, що 13-го березня 1984 р. відійшов у Вічність

бл. п. проф.

ОСИП ЗАЛЕСЬКИЙ

композитор, музиколог, музичний критик і довголітній педагог УМІ.

Достойній Родині Покійного складаємо щирі співчуття.

Президія Українського Музичного Інституту

Ділимося сумною вісткою з Рідними і Знайомими, що 20-го березня 1984 року, по довгій і тяжкій недузі, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, помер в Клівленді, Огайо

бл. п.

МАТВІЙ ТОРКОНЯК

нар. 14-го червня 1909 р., в с. Велесневі, Бучацького повіту, в Україні.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 24-го березня 1984 р., в Пармі, Огайо, в церкві Святої Покрови та похований на парафіяльному кладовищі.

Залишив в смутку:
кузина — СЕМЕНА КРІСЛАТОГО з родиною та племінниками
кузина — ВАСИЛЯ КІНДРАТА
родину — в Україні й на засланні

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

В П'ЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ нашої Незабутньої і Дорогої ДРУЖИНИ І МАМИ

бл. п.

ВІРИ ПОЛІЩУК

буде відправлена

ПАНАХИДА

в неділю, 1-го квітня 1984 року
в катедрі св. Володимира, 160 Захід 82-га вул., Ню Йорк, Н. Й.
Початок Служби Божої о год. 10:30 ранку, а після Служби Божої — ПАНАХИДА.

Просимо згадати Покійну в цей день у своїх молитвах.

Муж — ІЛАРІОН
Донька — ЛАРИСА

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу у Вілкс Беррі, Па.

повідомляє, що

у неділю, 8-го квітня 1984 р., о год. 2-ій по пол.

в залі УКЦеркви св. Володимира при Зербе Авеню, ЕДВАРДСВИЛЛ, Па.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

До участи в зборах запрошується Відділових урядовців і конвенційних делеґатів наступних Відділів:

29, 319 — Нантікок, 30 — Бреслав, 99, 223 і 282 — Вілкс Беррі, 169 — Едвардсвілл, 236 — Сейре

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії для переведення зборів
3. Відчитання протоколу з минулих Річних Зборів
4. Звіти членів Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами і їх прийняття
6. Вибір Управи і Контрольної Комісії
7. Слово члена Головного Уряду СТЕПАНА ГАВРИША
8. Запити до члена Головного Уряду
9. Схвалення пляну праці на біжучий 1984 рік
10. Внески і запити
11. Закриття нарад

У зборах візьме участь —

СТЕПАН ГАВРИШ, головний організатор УНС

За ОКРУЖНУ УПРАВУ

Мґр Роман Дяків, голова **Катерина Лукач**, касир

Василь Стефурин, секретар

Амстердам, Коговз, Трой і околиці!

В суботу, 31-го березня 1984 р., о год. 2-ій по пол. в залі української католицької церкви

459 2nd Street, TROY, N.Y.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС

міст: Трой, Амстердам, Гадсон, Коговз, Вотерпліт і Пітсфілд, Масс. та околиці

до участи в яких запрошені і зобов'язані члени Окружної Управи, секретарі та члени Управи і конвенційні делеґати наступних Відділів:

13, 57, 88, 150, 191, 266, 476 і 477

ПОРЯДОК ЗБОРІВ:

1. Відкриття і вибір Президії.
2. Відчитання протоколу Зборів 1983 року.
3. Справоздання з діяльности Округи і її Відділів.
4. Дискусія та уділення абсолюторії уступаючій Управі.
5. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.
6. Доповідь ВОЛОДИМИРА КВАСА, головного радного УНСоюзу
7. Плян праці на біжучий 1984 рік.
8. Закриття Зборів.

У зборах візьме участь:

Володимир Квас, головний радний УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ

МИХАЙЛО САВКІВ, *голова*

ІВАН ДУРБАК, ВАСИЛЬ КОЛОДІЙ, *секретарі*

ВАСИЛЬ ВАРШОНА, *касир*

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Монтреалі, Квібек, Канада

повідомляє, що

в понеділок, 16-го квітня 1984 р., о год. 7-ій веч.

у Пластовій Домівці в Монтреалі, Квіб., Канада

при 3355 Dandurand

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Окружного Комітету Відділів УНС МОНТРЕАЛЬСЬКОЇ ОКРУГИ

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Відчитання протоколу з попередніх Зборів і його прийняття
4. Звіти членів Управи Окружного Комітету
5. Звіт Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і уділення абсолюторії уступаючій Управі
7. Вибір Управи і Контрольної Комісії
8. Затвердження пляну праці на 1984 рік
9. Внески, запити і закриття зборів

До участи в яких запрошені і зобов'язані члени Окружної Управи та конвенційні делеґати наступних Відділів:

434, 448, 465, 471, 473, 474, 475 і 492

У Зборах візьме участь

Текля Мороз, головна радна УНС

У 40-річчя...

(Продовження зі стор. 2)

критичній для народу ситуації, а сили, якими вона розпоряджала були зовсім неспівмірні до сил Німеччини і передусім Москви. В таких умовах, без зміни міжнародної обстановки, вигляди на перемогу були мінімальні. Проте, це не вперше в історії поневолених народів, зрештою також державних, бувають межові ситуації, в яких вони мусять станути на фронт боротьби проти переважаючих сил ворога. Наші попередники, творці революційних здвигів 1917 і наступних років, також не мали гарантій перемоги. Але без традиції, яку вони залишили народові, не була б мислима боротьба тих, які покликали до життя УГВР та всі інші формації організованого українського визвольного руху.

Почетверте, дії УГВР, ОУН і УПА пов'язані з великими жертвами їх діячів і народу. Але це є жертви боротьби, активного опору народу. Немає нічого страшнішого для поневоленого народу як мовчки йти на страту — фізичну чи духову. У 1932 і 1933 роках мільйони українських селян, виснажені фізично і духово, заляканi масовим терором НКВД, безпорадні і безпомічні, без вказівок від якогось народного керівництва, гинули голодовою смертю. А вслід за ними невинною жертвою впали стероризовані діячі української культури, інтеліґенція — також у тисячах, чи десятках тисяч. Це не є докір безборонним жертвам терору, перед якими треба клонити голову у болю і смутку. Це тільки пригадка народові і його провідникам — з думкою не лише про минуле, але й про майбутнє. Бо мета поневолителів українського народу не змінилася: вони хочуть мати Україну без українців.

Поп'яте. Керовані УГВР учасники українського визвольного руху, вояки УПА і члени ОУН та всі хто брав участь на батьківщині у цьому здвизі нашого народу 1940-их і пізніших роках, виявили безприкладний героїзм, завзяття і готовість на жертви і, що не менше важливе, велику політичну і військову вмілість протиставитися переважаючим силам ворога. Їхні жертви — це не тільки леґенда на якій можуть виховуватися наступні покоління, але це також знання, на якому вони можуть вчитися. А ті з учасників революційного підпілля, які вижили і знайшлися у совєтських в'язницях і концентраційних таборах, понесли правду про свою боротьбу, про її ідеї, по всіх просторах імперії. Як свідчать відомі сьогодні на Заході очевидці та джерела, там українські підпільники і повстанці придбали найкращу славу, признання і пошану чужинців, навіть інколи ворогів. Їх шанували не тільки за їхню організованість, самодисципліну, за їхній героїзм, але також за їхні поступові шляхетні ідеї і програму боротьби.

У такому пляні треба нам сприймати і відзначати сорокові роковини Української Головної Визвольної Ради і дії всього організованого підпільного і повстанського руху.

Кінець.

МОНОГРАФІЯ

„Н. СОМКО та С. МАКАРЕНКО"

та

Надія Сомко

„СКУЛЬПТУРА та МАЛЯРСТВО"

Два кольорові альбоми для подарунків та власної бібліотеки, по надзвичайно дешевій ціні.

Н. Сомко — „Скульптура і малярство" $18.00

Н. Сомко та С. Макаренко — „Монографія" $16.00

Оплата на кошти пересилки 1.00 дол. за кожний альбом.

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку.

КІЛЬКІСТЬ ПРИМІРНИКІВ ОБМЕЖЕНА!

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street • Jersey City, N.J. 07302

СОЮЗІВКА — Оселя УНСоюзу

ПОШУКУЄ

ПРАЦІВНИКІВ

до загальної праці

Платня після умови. Зацікавлених прошу зголошуватись:

SOYUZIVKA UNA Estate

Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

ПОВІДОМЛЕННЯ Адміністрації „Свободи"

ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІ ОРҐАНІЗАЦІЇ І ПООДИНОКІ ОСОБИ,

ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ ОГОЛОШЕНЬ

якщо попередні рахунки

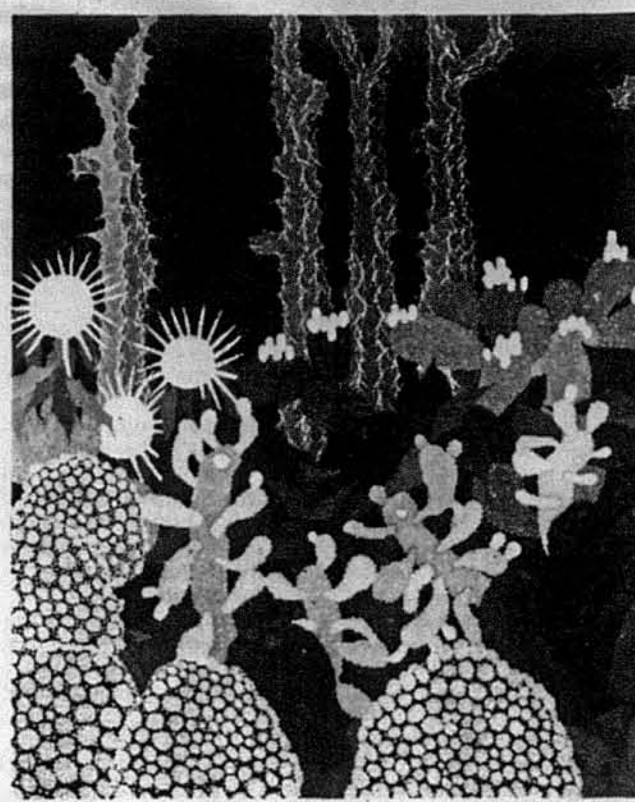
НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІ

Окремих листів в тій справі не будеться відписувати.

ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.

„Кактуси" А. Оленської-Петришин здобувають собі славу

Морріставн, Н. Дж. — Вже від кінця лютого, тут, у Морріс-музеї на Норманді Гайтс ровд, у Морріс Тавншип, відбувається образотворча виставка кактусів відомої українсько-американської мисткині й мистецтвознавця Аркадії Оленської—Петришин. Виставка, завдяки значному успіхові у глядачів, буде продовжена до 2-го квітня. На виставці А. Оленська—Петришин експонує вісім великих олійних картин, виключно з кактусовою тематикою, що особливо інтриґує і глядачів і мистецьких критиків, які не забарилися з добрими і щедрими рецензіями та вістками у Нюджерзькій стейтовій пресі для нашої малярки.

А.Оленська-Петришин. Олія: „Сад у спалаху сонця".

Так у часописі „Бернардсвіл Нюз—Обсервер Трібюн—Екос-Сентінел" вже 23-го лютого, а в „Стар Леджер"—4-го березня і 9-го березня, появилися, разом з великими ілюстраціями її трьох картин, прихильні дуже рецензії і замітки на цю виставку, з яких слід вирізнити статтю Рашел Маллен та дві—Айлін Ваткінс. (Рецензії були ще в шести інших газетах).

Поруч біографічних даних про мисткиню, де згадано її українське коріння, автори спиняються над розгадкою причини такої „кактусової" тематики мисткині, яку подивляють через те, що А. Оленська-Петришин, малюючи кактуси, „великі й глибокі, як саме життя", дає глядачеві „можливість прегарного мистецького досвіду і переживання" при огляданні цих кольоритних і незвичайних креацій художниці. Серед цікавих думок Рашел Маллен є такі:

Кактуси...„є джерелом постійної інспірації та захоплення. Вони являють з себе рослинні форми з великим потенціялом експресії та часами можуть набрати прикметність живих істот". „Загальна уява про кактуси: це рослини з гранчастими формами, які покриті гострими шпильками"... „В зображеннях Оленської-Петришин вони багато-кольоритні", часто „із зоряно подібними шпильками". „Ці зооморфічні форми можуть бути загрозливими або відстрашуючими", ...деякі, здається, пульсують, як руки морських зірок. Як і в житті, загрозливі форми природи тут пом'якшені розкішними життерадісними силами".

Краєвиди Оленської-Петришин,—пише далі рецензентка,—„не пасивні, але начебто живі і постійно в русі. Зображені плоско яскравими кольорами, ...ці великі рослинні форми зіставлені в першому пляні, що дає картинам почуття безпосередньости. Темніші, більш загрозливі форми, натомість відступають у дальші площини тоді, коли яскраві заокруглені кактуси начебто виступають з поверхні картин, підкреслюючи безперервність життя".

„Рясна рослинність представляє непроникливу перегороду. Це почуття плоскости і рясности мистець зображує пляновано", бо... з усіх форм природи, кактуси є для Оленської-Петришин найекспресивнішими і найбільш емоційно наснаженими. Кактуси в її картинах начебто набирають людських якостей і прикмет".

Не менш захоплена картинами Оленської-Петришин Айлін Ваткінс, яка каже: „Аркадія Оленська-Петришин входить в сутність різного роду кактусів і здається, що знаходить в них високо анґажуючих індивідів". „Це може видаватися несподіваною тематикою для мисткині, народженої в Україні. Тепер вона перебуває в Ню Джерзі. Але кактусові сади є надхненням усіх великих олій Оленської-Петришин, які тепер виставлені в Морріс Музеї". І далі: „Не зважаючи на широчінь кольориту та плоскість зображення, її (художниці) сади мають реалізм і багатство глибини. Це тому, що вона... схоплює нюанси у формах і кольорах. Її сади святково передають багатство природи, і глядач може легко згубитися в пошуках різних рослин". Мисткиня, „не зважаючи на асиметричні співзіставлення, в композиціях затримує почуття плянованости, бож... кактусові городи, однак, культивовані людськими руками". Різні роди кактусів,—впевняє далі А. Ваткінс,—які мистець зображує, мають власні особистості і, „якщо ці рослини видаються цілком живими, як і гурт людей, що їх бачать, то вони (кактуси) також вимагають цю саму увагу від глядачів"; жартує авторка статті: „у всякому разі, не легко зігнорувати всі гострі шпильки її кактусів". І як підсумок дає ще таку заувагу, серед багатьох інших,—тільки дехто уважає... кактуси дивними і...кольоритними. Аркадія Оленська-Петришин є такою особою. Її картини схоплюють суть кактусів, і як рід і також як збір індивідуальностей", а її „менші кактусові форми, здається, приваблюють погляд глядача на себе, як багато випуклих очей".

Баффалівська громада вшанувала Патріярха

Після того, як Блаженнішого Патріярха Йосифа (тоді ще Митрополита Львівського) звільнено з большевицької неволі і він прибув до Риму, українці в діяспорі почали відзначати день його народження. В останніх роках святкування дня народження Патріярха стало вже звичаєм. Цей звичай закріпився також і в Баффало. Про святкування дня народження Патріярха в цьому місті дбає Відділ Українського Патріярхального Товариства, який існує тут від 1970 року.

Цьогорічне святкування дня народження Патріярха відбулося в Баффало у неділю, 19-го лютого, в залі школи св. Миколая. Програму свята започатковано „Молитвою за Патріярха", яку проспівали всі присутні. Доповідь про Патріярха виголосив о. митрат д-р Павло Івахів, вихованець Богословської Академії у Львові, ректором якої в той час був теперішній Патріярх Блаженніший Отець Йосиф. Отець Й. Івахів насвітлив постать Патріярха під різними оглядами. Він виявив його заслуги в ділянці богословських наук, звернув увагу на його непохитність у вірі, на силу духу, яка допомогла йому мужньо перетерпіти всі моральні й фізичні тортури, а також і всі спокуси, якими большевики намагалися зломити цього невгнутого борця за Христові ідеали.

У мистецьку частину програми свята ввійшли: виступ мішаного хору „Бурлаки", який проспівав пісні — „Через поле широкеє", „Ой, зійшла зоря" і „Як сильний і славен"; виступ юної сумівки Уляночки Мороз, яка продеклямувала вірш Богдана Стефановича „Шануйте владу" (вірш, до речі, дуже актуальний, бо нам таки часто бракує пошани до рідної влади); монтаж віршів Романа Завадовича про Патріярха у виконанні пластунок юначок 40-го Куреня ім. княгиню Ольги; виступ мішаного хору церкви Пречистої Діви Марії в Лакавані, який виконав три пісні — „Радуйся, серце Ісуса", „О, Мати Божа" і „Боже Великий, Єдиний". Молитвою „Боже Великий, Єдиний", яку підхопила вся публіка, закінчено свято.

Коли оцінювати цілість свята, слід сказати, що воно пройшло з великим успіхом. До цього причинилася і програма свята, і чисельна участь громадян (не тільки католиків, але й православних), і відповідне оформлення сцени, що його виконав мистець Мар'ян Борачок. Оформлення сцени — символічне. На середині сцени мистець примістив портрет Блаженнішого Патріярха, а побоках дві ікони — св. апостола Петра і св. апостола Павла. Блаженніший Патріярх між ними — це неначе новітній апостол. Портрет і ікони — це твори самого мистця.

Свято відкрив голова Відділу Українського Патріярхального Товариства Онуфрій Білоголовський. При кінці свята він склав подяку всім учасникам за присутність, а виконавцям програми — за успішне її проведення. Програму вела Оксана Бережницька. Диригенти були: хору „Бурлаки" Михайло Проценко, а церковного хору — Василь Панкевич. Хорові „Бурлаки" акомпаньювала Оля Алексевич-Лавні. Обидвом хорам, як теж і їхчім диригентам, належиться велике признання.

Михайло Лоза

Іван Кедрин

ЖИТТЯ — ПОДІЇ — ЛЮДИ

СПОМИНИ та КОМЕНТАРІ

Ціна: $21.25 з пересилкою

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

Мілена Рудницька

НЕВИДИМІ СТИГМАТИ

Ціна: $16.25 з пересилкою

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 5% стейтового податку

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

НЕВИДИМІ СТИГМАТИ

ВОЛОДИМИР БАРАГУРА

КАЛИНОВИЙ МІСТ

збірка споминів — розповідей із дитячих років у Немирові, із життя учнів Яворівської гімназії в 1922-28 рр.

Мистецьке оформлення Зеновія Онишкевича

220 стор., ціна $12.00, порто $1.00

Мешканців стейту Ню Джерзі зобов'язує 6% стейтового податку

Замовляти:

SVOBODA BOOK STORE

30 Montgomery Street

Jersey City, N.J. 07302

УПРАВА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЦВИНТАРЯ-ПАМ'ЯТНИКА

4111 Pennsylvania Avenue, S.E., Washington, D.C. 20746

пропонує усім українцям, їх рідним і приятелям

СТАТИ БУДІВЕЛЬНИКАМИ-ВЛАСНИКАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПАМ'ЯТНИКА

МАВЗОЛЕЮ

ЗАКУПОВУЮЧИ ЗАЗДАЛЕГІДЬ КРИПТИ НА ПОХОВАННЯ

Прошу прислати мені безкоштовні докладніші інформації про місця поховання на Українському Національному Цвинтарі-Пам'ятнику

☐ в Мавзолею. ☐ в землі

Name ....

Street ....

City .... State .... Zip ....

Telephone: Area Code .... Number ....

- **В Другому і Третьому Ярусах 2750 дол. (Ціни включають вічний догляд)**
- Можна надбати місця поховання в землі і передплатити всі обслуги, бетонні крипти, пам'ятники і т. п. заздалегідь або у випадку потреби.
- **Одне місце в землі — 720 дол. (Включає вічний догляд).**

По докладніші інформації, без жодного зобов'язання, просимо вислати купон на адресу:

UKRAINIAN MEMORIAL, INC.

P.O. Box 430 ■ Dunkirk, Md. 20754

або телефонувати на наш кошт (колект) **(301) 568-0630** від вівтірка до суботи, від год. 10-ої вранці до **2-ої по пол.**

До історії...

Закінчення зі ст. 2.

ставники урядових партій країн, що належать до НАТО.

Американських ракет, проти яких протестували мирно настроєні люди, тоді ще в Европі не було. Протестували, так би мовити, наперед.

„Мирні демонстрації" не вплинули на західні уряди. Американська атомова зброя опинилася в Европі. Може тому так лютував Громико у своїй відповіді на нові американські пропозиції про налагодження відносин.

ARKA Company DEPARTMENT STO

48 East 7th St.

Tel. GR 3-3550, New York, 10003

НА ВЕЛИКДЕНЬ! Вже маємо: чудові писанки, святочні картки, прибори для писання писанок, і інше.

● РОЗШУКИ ●

МАРІЯ СОПІНКА

пошукує свого брата

ВАСИЛЯ СОПІНКУ

Прошу дзвонити на тел.: (215) 236-8020

після 6-ої год. веч.

МАРІЯ ТЕЛЛЯК

пошукує

ГАННУ ТЕРЕЩЕНКО,

народжену 1926 або 1927 року в околиці Києва. У 1943 році була депортована до Німеччини. Восени 1943 року прибула до міста Гальдерн-Гальдерльоґ, Нідеррайн на господарство пана Ґеґард Телляк. Після капітуляції на весні **1945 року зголосилась до табору в Ґох. Просимо п-ні Ганну Терещенко зголоситись самій, або хто знає про місце замешкання чи її долю, зголоситись на адресу нашого представництва.**

Vertretung der ukrainischen - Emigration in Deutschland

Verband fur Nordrhein-Westfalen

4000 Dusseldorf 13

Pattscheider Strasse 26

West Germany

BUSINESS ● OPPORTUNITIES ●

З приводу продажі фарми, пропоную нашим промисловцям і бизнесменам закупити

ВСІ МАШИНИ

до продукції виробів товарів без хемікалій.

Всі машини в найліпшому стані. Я продукував капусту, голубці, біґос, огірки, хрін, муштарду, джус, мармеладні конфітури та на складі маю запаси джарів-слоїків, контейнерів, і т. д., а також товар до перероблення. Хто заінтересований, телеф

(201) 356-8821

Власник **ІВАН ЛЮТИЙ**, моя адреса:

IVAN LUTY LUTENKO

P.O. Box 465

South Bound Brook, N.J. 08880

● РІЗНЕ ●

ПАМ'ЯТНИКИ

з різних ґранітів, ставимо на цвинтарях св. Андрія в Бавнд Бруку і св. Духа — відома солідна фірма

CYPRESS HILLS MONUMENTS

В БІЛЯНСЬКИЙ

WALTER BIELANSKI

К. М. КАРДОВИЧ

CONSTANTINE M. KARDOVICH

800 Jamaica Avenue

Brooklyn, N.Y. 11208

Tel.: (212) 277-2332

Відкрито в кожний день, в суботу, включно, від 9-5 по пол., в неділю 10-4 по пол.

Miami, Fla.: (305) 653-5861

На бажання і для вигоди клієнтів, радо заідемо до Вашого дому з проєктами і порадами.

• FUNERAL DIRECTORS •

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ

КОНТРОЛЬОВАНА ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N.Y. 10009

(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА.

Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами на цвинтарі в Бавнд Бруку і перенесенням Тлінних Останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Avenue

(corner Stanley Terr.)

UNION, N.J. 07083

(201) 964-4222